

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Όλα είναι θέμα Παιδείας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝ. ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚ/ΤΩΝ
ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Ε.
ΤΜΗΜΑ Δ΄

Α. Παπανδρέου 37
151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ

Πληροφορίες: Αλέξανδρος Κόπτσης
Κωνσταντίνος Μιτζήθρας
Ρήγας Γεωργακόπουλος

Τηλέφωνο : 210.34.43.605

: 210.34.42.239

Fax : 210.34.42.241

e-mail : t05olohm@yrepeth.gr

Να διατηρηθεί μέχρι
Βαθμός ασφαλείας

Μαρούσι, 3 - 8 - 2009
Αριθ. Πρωτ. Βαθμός Προτερ.
Φ.50/249 / 93773 /Γ1

ΠΡΟΣ:

1. Περιφερειακούς Διευθυντές Π.Ε. & Δ.Ε. της χώρας (έδρες τους)
2. Προϊσταμένους Επιστημονικής και Παιδαγωγικής καθοδήγησης Π.Ε. της χώρας (έδρες τους)
3. Σχολικούς Συμβούλους Π.Ε. (έδρες τους)
4. Διευθυντές Εκπαίδευσης και Προϊσταμένους Γραφείων Π.Ε. της χώρας (έδρες τους)
5. Δημοτικά Σχολεία και Νηπιαγωγεία της χώρας (μέσω Δ/σεων και Γραφείων Π.Ε.)
6. Συντονιστικό Γραφείο Μειονοτικών Σχολείων Π.Ε. & Δ.Ε. Θράκης (έδρα του)

ΘΕΜΑ : Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο

Το Ολοήμερο Σχολείο, λειτουργώντας ως ισχυρός θεσμός αντισταθμιστικής αγωγής, προσφέρει στους μαθητές ένα ιδιαίτερο περιβάλλον μάθησης και δημιουργικής απασχόλησης. Το πρόγραμμα των Ολοήμερων Σχολείων περιλαμβάνει μια σειρά διδακτικών αντικειμένων, κατάλληλα επιλεγμένων ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών. Το πλήρες, ποιοτικό και ολοκληρωμένο πρόγραμμα των Ολοήμερων Σχολείων προσφέρει στους μαθητές τη δυνατότητα να εμπνεύσουν καλύτερα τη διδασχθείσα ύλη αλλά και να εκφραστούν δημιουργικά σε ένα γόνιμο μαθησιακά περιβάλλον.

Για να μπορέσει το Ολοήμερο Σχολείο να ανταποκριθεί επιτυχώς και στο μέγιστο δυνατό βαθμό στις ανάγκες των μαθητών των Ολοήμερων Σχολείων αλλά και στις προσδοκίες της κοινωνίας είναι απαραίτητη η στενή συνεργασία όλων των στελεχών της εκπαίδευσης, καθώς και των στελεχών με τους εκπαιδευτικούς.

Α. Υπουργικές Αποφάσεις/Νόμοι σχετικοί με τη λειτουργία του Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου

- Ν. 2525/1997, (ΦΕΚ 188/1997, τ. Α΄) : «Ενιαίο Λύκειο, πρόσβαση των αποφοίτων του στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και άλλες διατάξεις».

- Φ.3/897/97652/Γ1/25-9-2006, (ΦΕΚ 1507/2006, τ.Β΄) ΚΥΑ : «Αριθμός μαθητών ανά τάξη ή ανά τμήμα τάξης στο Δημοτικό Σχολείο».
- Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006, (ΦΕΚ 1139/2006, τ.Β΄), Υπουργική Απόφαση: «Αναμόρφωση Ωρολογίων Προγραμμάτων για όλα τα 6/θ και άνω Δημοτικά Σχολεία».
- Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003, (ΦΕΚ 1325/12003, τ.Β΄), Υπουργική Απόφαση: «Ωρολόγιο Πρόγραμμα 1/Θ, 2/Θ, 3/Θ, 4/Θ, 5/Θ Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων».
- Φ.50/76/121153/Γ1/13-11-2002, (ΦΕΚ 1471/2002, τ.Β΄), Υπουργική Απόφαση: «Ωράριο λειτουργίας 1/Θ, 2/Θ, 3/Θ, 4/Θ, 5/Θ Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων».
- Φ.50/76/121153/Γ1/13-11-2002, (ΦΕΚ 1471/2002, τ.Β΄), Υπουργική Απόφαση: «Ορισμός Προγραμμάτων Σπουδών για το μάθημα των Αγγλικών, Θεατρικής Αγωγής, Χορού, Μουσικής, Εικαστικών, Αθλητισμού των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων».
- Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003, (ΦΕΚ 1325/2003, τ.Β΄), Υπουργική Απόφαση: Πρόγραμμα Σπουδών του αντικείμενου «Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση» του Ολοήμερου Σχολείου.
- Φ.353.1/324/105657/Δ1/8-10-2002, (ΦΕΚ 1340/2002, τ.Β΄), Υπουργική Απόφαση: «Καθορισμός ειδικότερων καθηκόντων, αρμοδιοτήτων των Προϊσταμένων των περιφερειακών υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, των Διευθυντών και Υποδιευθυντών των Σχολικών Μονάδων και ΣΕΚ και των Συλλόγων Διδασκόντων».
- Φ.12/725/66545/Γ1/9-6-2009 Εγκύκλιος του ΥΠ.Ε.Π.Θ. : «Προγραμματισμός Εκπαιδευτικού Έργου 2009-2010».

B. Ωράριο λειτουργίας και Πρόγραμμα των Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων

1. 6/θέσια και άνω Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία

1.1. Ωράριο λειτουργίας

Το ωράριο λειτουργίας του Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου, όπως αναμορφώθηκε με τη Φ.12/ 773/77094/Γ1/28-7-2006 (ΦΕΚ 1139/2006 τ.Β΄) Υπουργική Απόφαση για όλα τα 6/θέσια και άνω Δημοτικά Σχολεία έχει ως εξής:

Πρωινή Ζώνη	07:00 - 08:00	Προαιρετικά/ελάχιστος αριθμός μαθητών : 5
Ο Υπεύθυνος της Πρωινής Ζώνης ορίζεται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων		
Ολοήμερο Πρόγραμμα	12:35 - 13:15 1 ^η ώρα	Ελάχιστος αριθμός μαθητών : 15
	13:15 - 13:20 Διάλειμμα	
	13:20 - 14:00 2 ^η ώρα	
	14:00 - 14:40 Φαγητό - ξεκούραση χαλάρωση ^(*)	
	14:40 - 14:50 Διάλειμμα	
	14:50 - 15:30 3 ^η ώρα	
	15:30 - 15:40 Διάλειμμα	
	15:40 - 16:15 4 ^η ώρα	
Ο υποδιευθυντής – υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος για όλους τους τύπους των σχολείων ορίζεται σύμφωνα με τη Φ. 361.22/45/81651/Δ1/9-7-09 εγκύκλιο του ΥΠΕΠΘ		
Προαιρετική Ζώνη	16:15 - 16:25 Διάλειμμα	Προαιρετικά/ελάχιστος αριθμός μαθητών : 10
	16:25 - 17:00 5 ^η ώρα	
Υπεύθυνος Προαιρετικής Ζώνης είναι ο αντίστοιχος εκπαιδευτικός που διδάσκει στο τμήμα		

(*1) Με απόφαση του συλλόγου διδασκόντων η ώρα του φαγητού-ξεκούρασης χαλάρωσης μπορεί να μετατίθεται για τις τάξεις Α΄ και Β΄ στις 13:20-14:00.

1.2. Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα των 6/θεσίων και άνω Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων ορίζεται με τη Φ.12/773/77094/Γ1/28-7-2006 (ΦΕΚ 1139/2006 τ.Β΄) Υπουργική Απόφαση και έχει ως εξής:

ΤΑΞΗ	ΩΡΕΣ	ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ
Α΄ - Β΄	20 ώρες	<ul style="list-style-type: none"> - Υποχρεωτικό : Μελέτη-Προετοιμασία : 10 ώρες (Δάσκαλος) - Υποχρεωτικό : Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση : 2 ώρες (εκπαιδευτικός ειδικότητας) - Υποχρεωτικό : Αθλητισμός : 4 ώρες (εκπαιδευτικός ειδικότητας) <p>Επιλογή 2 αντικειμένων από 2 ώρες το καθένα</p> <ul style="list-style-type: none"> - Επιλογής : Εικαστικά, Θεατρική Αγωγή, Μουσική, Χορός (εκπαιδευτικός ειδικότητας)
Γ΄ - Δ΄	15 ώρες	<ul style="list-style-type: none"> - Υποχρεωτικό : Μελέτη-Προετοιμασία : 7 ώρες (Δάσκαλος) - Υποχρεωτικό : Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση : 2 ώρες (εκπαιδευτικός ειδικότητας) - Υποχρεωτικό : Αγγλική Γλώσσα : 2 ώρες (εκπαιδευτικός ειδικότητας) <p>Επιλογή 2 αντικειμένων από 2 ώρες το καθένα</p> <ul style="list-style-type: none"> - Επιλογής : Αθλητισμός, Εικαστικά, Θεατρική Αγωγή, Μουσική, Χορός (εκπαιδευτικός ειδικότητας)
Ε΄ - ΣΤ΄	13 ώρες	<ul style="list-style-type: none"> - Υποχρεωτικό : Μελέτη-Προετοιμασία : 7 ώρες (Δάσκαλος) - Υποχρεωτικό : Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση : 2 ώρες (εκπαιδευτικός ειδικότητας) - Υποχρεωτικό : Αγγλική Γλώσσα : 2 ώρες (εκπαιδευτικός ειδικότητας) - <p>Επιλογή ενός αντικειμένου για 2 ώρες</p> <ul style="list-style-type: none"> - Επιλογής : Αθλητισμός, Εικαστικά, Θεατρική Αγωγή, Μουσική, Χορός (εκπαιδευτικός ειδικότητας)

1.3. Διδακτικά Αντικείμενα απογευματινής Προαιρετικής Ζώνης

Οι γονείς των μαθητών που παρακολουθούν το Ολοήμερο Πρόγραμμα δηλώνουν εάν επιθυμούν να παρακολουθήσουν τα παιδιά τους την απογευματινή- προαιρετική Ζώνη (16.15-17.00) και επιλέγουν σε αυτή την περίπτωση επιπλέον έως 3 διδακτικά αντικείμενα.

Τα πρόσθετα Διδακτικά Αντικείμενα επιλογής και οι ώρες στην Προαιρετική Ζώνη ορίζονται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή

της Σχολικής Μονάδας, ο οποίος λαμβάνει υπόψη του τις προτιμήσεις των μαθητών.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΖΩΝΗ	ΩΡΕΣ	
Μελέτη – Προετοιμασία	1 - 3	Διδακτικά Αντικείμενα που διδάσκονται από εκπαιδευτικούς του κλάδου ΠΕ 70.
Λογοτεχνία	1 - 2	
Μυθολογία – Παραμύθι	1 - 2	
Θεατρικό παιχνίδι	1 - 2	Διδάσκεται από εκπαιδευτικούς των αντίστοιχων κλάδων.
Εικαστικά	1 – 2	Διδάσκεται από εκπαιδευτικούς των αντίστοιχων κλάδων.
Μουσική	1 – 2	Διδάσκεται από εκπαιδευτικούς των αντίστοιχων κλάδων.
ΣΥΝΟΛΟ ΩΡΩΝ	5	

2. 1/θέσια, 2/θέσια, 3/θέσια, 4/θέσια, και 5/θέσια, Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία

2.1. Ωράριο λειτουργίας

Το ωράριο λειτουργίας για τα 1/θέσια, 2/θέσια, 3/θέσια, 4/θέσια και 5/θέσια Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία ορίζεται με τη Φ.50/76/12153/Γ1/13-11-02 (ΦΕΚ 1471/2002 τΒ΄) Υπουργική Απόφαση και έχει ως εξής:

Πρωινή Ζώνη	07:00 - 08:00	Προαιρετικά/ελάχιστος αριθμός μαθητών : 5
Ο Υπεύθυνος της Πρωινής Ζώνης ορίζεται με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων		
Ολοήμερο Πρόγραμμα	12.50 - 13.30 1 ^η ώρα	Ελάχιστος αριθμός μαθητών για τα 4/θέσια και 5/θέσια Δημ. Σχολεία : 10⁽¹⁾
	13.30 - 13.55 γεύμα – διάλειμμα	
	13.55 - 14.30 2 ^η ώρα	
	14.30 - 14.40 διάλειμμα	Ελάχιστος αριθμός μαθητών για τα 1/θέσια 2/θέσια και 3/θέσια Δημ. Σχολεία : 5⁽¹⁾
	14.40 - 15.15 3 ^η ώρα	
	15.15 - 15.25 διάλειμμα	
15.25 - 16.00 4 ^η ώρα		
Ο υποδιευθυντής – υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος για όλους τους τύπους των σχολείων ορίζεται σύμφωνα με τη Φ. 361.22/45/81651/Δ1/9-7-09 εγκύκλιο του ΥΠΕΠΘ		

⁽¹⁾ Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (τοπικές συνθήκες, ιδιαίτεροι λόγοι, απομακρυσμένα χωριά κλπ), με εισήγηση του οικείου Σχολικού Συμβούλου και του Διευθυντή Εκπαίδευσης και απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή, ο ελάχιστος αριθμός των μαθητών στα πολυθέσια και ολιγοθέσια σχολεία μπορεί να ορίζεται διαφορετικά.

Επισημαίνεται ότι το Ολοήμερο Πρόγραμμα των 1/θεσίων και 2/θεσίων Δημοτικών Σχολείων ξεκινά με τη λήξη του Πρωινού Προγράμματος, το οποίο ορίζεται με τις Φ.12/79/51/33/14-1-2000 (ΦΕΚ 43/2000 τ. Β΄) Φ. 12.1/545/85812/Γ1/31-8-05 (ΦΕΚ 1280/2005 τ.Β΄) Υπουργικές Αποφάσεις.

2.2. Το Ωρολόγιο Πρόγραμμα

Το βασικό πλαίσιο Ωρολογίου Προγράμματος για τα 1/θέσια, 2/θέσια, 3/θέσια, 4/θέσια και 5/θέσια Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία ορίζεται με τη Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-2003 (ΦΕΚ 1325/2003 τ.Β΄) Υπουργική Απόφαση και έχει ως εξής:

Διδακτικά αντικείμενα	Τάξεις		
	Α΄ - Β΄	Γ΄	Δ΄ - Ε΄ - ΣΤ΄
Μελέτη- Προετοιμασία (Υποχρεωτικό)	10	7 έως 8	7 έως 8
Νέες Τεχνολογίες στην Εκπαίδευση (Υποχρεωτικό)	2	2	2
Αγγλική Γλώσσα (Υποχρεωτικό)	-	2 έως 4	2 έως 4
Επιλογής Αθλητισμός Εικαστικά Θεατρική Αγωγή Μουσική Χορός	Ο Αθλητισμός είναι 4 ώρες– υποχρεωτικός για τις τάξεις Α΄ - Β΄. Επιλογή δύο αντικειμένων από 2 ώρες το καθένα.	Οι ώρες και τα αντικείμενα επιλογής για τη Γ΄ τάξη εξαρτώνται από το τμήμα συνδιδασκαλίας, στο οποίο εντάσσεται η τάξη αυτή.	Επιλογή ενός ή δύο αντικειμένων (ανάλογα με την κατανομή των τμημάτων) από 2 ώρες το καθένα.

3. Ωράριο Λειτουργίας και Ωρολόγιο Πρόγραμμα Ολοήμερων Πειραματικών Σχολείων

Το Ωράριο Λειτουργίας και το Ωρολόγιο Πρόγραμμα των Ολοήμερων Πειραματικών Σχολείων καθορίζεται με τη Φ. 51/154/77093/Γ1/28-7-2006 (ΦΕΚ 1139/06, τ.Β΄) Υπουργική Απόφαση.

Γ. Θέματα λειτουργίας

1. Εφημερεύοντες - Επιτήρηση μαθητών στο Ολοήμερο Πρόγραμμα

Οι εφημερεύοντες ορίζονται με πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων. Στις εφημερίες συμμετέχουν και οι εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων, λαμβανομένων υπόψη και των παρακάτω περιπτώσεων :

- Οι εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων που συμπληρώνουν το ωράριό τους σε δύο σχολεία κάνουν εφημερία μόνο στο ένα, σ' αυτό που διδάσκουν τις περισσότερες ώρες.
- Καθήκοντα εφημερίας δεν ανατίθενται σε εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων που διδάσκουν σε τρία ή και περισσότερα σχολεία, όταν τουλάχιστον το ένα από αυτά λειτουργεί σε διαφορετικό κτίριο.

- Οι εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων μπορούν να αναλάβουν καθήκοντα εφημερίας μόνο κατά το χρονικό διάστημα των διαλειμμάτων που παρεμβάλλονται των διδακτικών τους ωρών.

Στην ίδια πράξη του Συλλόγου Διδασκόντων καθορίζονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες των εκπαιδευτικών του Ολοήμερου Προγράμματος.

Σε κάθε σχολείο ο Υποδιευθυντής-Υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος ή ο Υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος παραμένει μέχρι τη λήξη του υποχρεωτικού Ολοήμερου Προγράμματος, ανεξάρτητα αν διδάσκει ή όχι την τελευταία ώρα και είναι υπεύθυνος για την ασφαλή αποχώρηση των μαθητών.

2. Κατανομή των τμημάτων του Ολοήμερου Προγράμματος

Για την κατανομή των ολοήμερων τμημάτων των Δημοτικών Σχολείων ισχύει η αναλογία των 25 μαθητών προς ένα δάσκαλο.

Διευκρινίζουμε πως ένας εκπαιδευτικός μπορεί να αναλάβει 2 (δύο) ή περισσότερα τμήματα προκειμένου να συμπληρώσει το ωράριό του, αυτό όμως δεν επιτρέπει την παράλληλη διδασκαλία των τμημάτων στην ίδια διδακτική ώρα.

Υποτμήματα δημιουργούνται μόνο για το διδακτικό αντικείμενο της Αγγλικής Γλώσσας και μόνο σε περιπτώσεις κοινών τμημάτων μαθητών των τάξεων Α' και Β' με μαθητές των τάξεων Γ', Δ', Ε' και ΣΤ', ύστερα από τη σύμφωνη γνώμη του Σχολικού Συμβούλου και του Δ/ντή Π.Ε. ή Προϊσταμένου Γραφείου.

Για όλα τα υπόλοιπα μαθήματα του Ολοήμερου Προγράμματος δεν επιτρέπεται η δημιουργία υποτμημάτων παρά μόνο εάν έχει συμπληρωθεί ο αριθμός των 25 μαθητών.

3. Πρωινή Ζώνη (07:00-08:00)

Για τη λειτουργία της Πρωινής Ζώνης στα Ολοήμερα Σχολεία απαιτείται η συμμετοχή τουλάχιστον 5 μαθητών που παρακολουθούν το Ολοήμερο Πρόγραμμα. Η προσέλευση των μαθητών στην Πρωινή Ζώνη ξεκινά στις 07:00 και ολοκληρώνεται στις 07:20.

Στις περιπτώσεις που σε ένα σχολείο λειτουργεί ήδη Πρωινή Ζώνη με τη συμμετοχή 5 τουλάχιστον μαθητών, ο Διευθυντής του σχολείου, με τη σύμφωνη γνώμη του Σχολικού Συμβούλου και του Προϊσταμένου του Γραφείου, μπορεί να δεχθεί στην Πρωινή Ζώνη και μαθητές του σχολείου που δεν παρακολουθούν το Ολοήμερο Πρόγραμμα. Προϋποθέσεις για τα παραπάνω είναι: ο συνολικός αριθμός των μαθητών στην Πρωινή Ζώνη να μην υπερβαίνει τους 25, να υπάρχει σχετική υπεύθυνη δήλωση του γονέα, καθώς και η καθημερινή τήρηση του ωραρίου προσέλευσης.

4. Αναστολή λειτουργίας Ολοήμερου Δημοτικού Σχολείου

Όταν δε συμπληρώνεται ο ελάχιστος αριθμός μαθητών στο Ολοήμερο Πρόγραμμα του Σχολείου ή σε περιπτώσεις που είναι αδύνατη η λειτουργία του Ολοήμερου Σχολείου, μπορεί να ανασταλεί η λειτουργία του για ένα έτος μόνο με απόφαση του Περιφερειακού Διευθυντή Π.Ε. και Δ.Ε, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του οικείου Σχολικού Συμβούλου και του Διευθυντή Εκπαίδευσης. Παρακαλούνται οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων στις περιπτώσεις που δε συμπληρώνεται ο ελάχιστος αριθμός μαθητών για τη λειτουργία του Ολοήμερου να ενημερώνουν άμεσα τον Προϊστάμενο Γραφείου ή το Διευθυντή Εκπαίδευσης.

Οι Περιφερειακοί Διευθυντές Εκπαίδευσης να υποβάλουν προς ενημέρωση, στη Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε του ΥΠΕΠΘ, μέχρι τις 12-10-2009 πίνακα Ολοήμερων Δημοτικών Σχολείων, τα οποία με απόφασή τους δεν θα λειτουργήσουν ως Ολοήμερα και στον οποίο να αναφέρεται ο λόγος αναστολής του Προγράμματος.

5. Υποχρεωτικό διδακτικό ωράριο

Όσοι Μόνιμοι ή Αναπληρωτές εκπαιδευτικοί δεν καλύπτουν το ωράριό τους στο Πρωινό Πρόγραμμα, συμπληρώνουν το ωράριό τους στο Ολοήμερο πρόγραμμα. Σε κάθε περίπτωση τηρείται η σχετική διάταξη του Νόμου, σύμφωνα με την οποία ο εκπαιδευτικός δεν υποχρεούται να παραμείνει στο σχολείο πέραν των 6 ωρών.

Όσοι Μόνιμοι ή Αναπληρωτές εκπαιδευτικοί δε συμπληρώνουν το ωράριό τους στο Ολοήμερο Πρόγραμμα, αναλαμβάνουν τη διδασκαλία μαθημάτων στο Πρωινό Πρόγραμμα μέχρι τη συμπλήρωση του ωραρίου τους. Σε κάθε περίπτωση τηρείται η σχετική διάταξη του Νόμου, σύμφωνα με την οποία ο εκπαιδευτικός δεν υποχρεούται να παραμείνει στο σχολείο πέραν των 6 ωρών.

Ο Υπεύθυνος του Ολοήμερου χρεώνεται τις 5 ώρες σίτισης και επομένως αυτές οι ώρες αφαιρούνται από το υποχρεωτικό διδακτικό του ωράριο.

Οι Σχολικοί Σύμβουλοι, οι Δ/ντές Εκπαίδευσης, οι Προϊστάμενοι Γραφείων και οι Διευθυντές των Σχολικών Μονάδων, είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των παραπάνω, ώστε να επιτυγχάνεται πλήρης κάλυψη του διδακτικού ωραρίου όλων ανεξαιρέτως των εκπαιδευτικών.

6. Συστεγαζόμενα Σχολεία

Στα συστεγαζόμενα Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία, στα οποία υπάρχουν Ολοήμερα Τμήματα με μικρό αριθμό μαθητών, με απόφαση του Διευθυντή Π.Ε. συγκροτούνται κοινά Τμήματα Ολοήμερου, αφού ληφθεί μέριμνα ώστε όλοι οι Υποδιευθυντές – Υπεύθυνοι του Ολοήμερου ή οι Υπεύθυνοι του Ολοήμερου Προγράμματος να εξαντλούν πλήρως το διδακτικό τους ωράριο.

Οι Σύλλογοι Διδασκόντων των συστεγαζόμενων σχολείων συνεδριάζουν και αποφασίζουν από κοινού τον ένα Υποδιευθυντή-Υπεύθυνο Ολοήμερου Προγράμματος στον οποίο θα προσμετρηθούν οι 5 ώρες της σίτισης. Σε περίπτωση διαφωνίας επιλαμβάνεται ο Σχολικός Σύμβουλος και ο οικείος Προϊστάμενος Γραφείου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή ο Διευθυντής Εκπαίδευσης.

Για τη λειτουργία της Πρωινής Ζώνης στα συστεγαζόμενα σχολεία, εφόσον ο αριθμός μαθητών είναι μικρός, γίνονται κοινά τμήματα. Επομένως, ο αριθμός των 5 μαθητών μπορεί να προκύψει απ' όλες τις σχολικές μονάδες που συστεγάζονται και έχουν κοινό ωράριο εργασίας.

Οι Σύλλογοι Διδασκόντων, με εισήγηση των Διευθυντών, ορίζουν τον ή τους εκπαιδευτικούς που θα είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή του προγράμματος της Πρωινής Ζώνης. Για τους εκπαιδευτικούς που αναλαμβάνουν την πρωινή Ζώνη ισχύουν τα αναφερόμενα στη Φ.12/725/66545/Γ1/9-6-2009 Εγκύκλιο του ΥΠ.Ε.Π.Θ. με θέμα «Προγραμματισμός Εκπαιδευτικού Έργου 2009-2010».

7. Συνεργασία των δασκάλων του Πρωινού Προγράμματος με τους δασκάλους του Ολοήμερου Προγράμματος και έλεγχος παρουσιών.

Η έλλειψη συνεργασίας μεταξύ των δασκάλων και επομένως η έλλειψη συντονισμένης και στοχευμένης παρέμβασης στερεί από τους μαθητές τη δυνατότητα να εμπεδώσουν καλύτερα την ύλη που διδάχθηκαν, αλλά και δεν επιτρέπει την ουσιαστική αντιμετώπιση πιθανών προβλημάτων. Για το σκοπό αυτό:

α. Οι δάσκαλοι του πρωινού – κανονικού προγράμματος συνεργάζονται στενά με τους δασκάλους του Ολοήμερου Προγράμματος, ανταλλάσσουν απόψεις και επανασχεδιάζουν τη διδασκαλία τους, όπου κριθεί απαραίτητο. Οι συναντήσεις αυτές πραγματοποιούνται σε καθορισμένη ημέρα της εβδομάδας (τουλάχιστον μία την εβδομάδα) η οποία ορίζεται στην αρχή του σχολικού έτους με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων.

β. Προκειμένου στο ΥΠ.Ε.Π.Θ. να υπάρχει σαφής εικόνα της στελέχωσης και λειτουργίας του Ολοήμερου Σχολείου παρακαλούνται οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων να ενημερώνουν άμεσα το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο του Γραφείου για

οποιαδήποτε μεταβολή παρουσιάζεται στον αριθμό των μαθητών που φοιτούν στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Παράλληλα οι Διευθυντές των σχολικών μονάδων να αποστέλουν στο Δ/ντή Εκπαίδευσης ή στον Προϊστάμενο του Γραφείου, στην αρχή κάθε τριμήνου, ονομαστική κατάσταση των μαθητών που φοιτούν στο Ολοήμερο πρόγραμμα.

8. Συνεργασία των εκπαιδευτικών ειδικοτήτων

Ο Διευθυντής του σχολείου, με την πρόσληψη των εκπαιδευτικών ειδικοτήτων και την ανάθεση σ' αυτούς διδασκαλίας στο σχολείο, τους διαθέτει φάκελο (portfolio) με το πρόγραμμα σπουδών του μαθήματος που διδάσκουν και τις εγκυκλίους για το Ολοήμερο Σχολείο, ώστε αυτοί να ενημερωθούν πλήρως. Το Πρόγραμμα Σπουδών κάθε διδακτικού αντικειμένου του Ολοήμερου Προγράμματος (Νέες Τεχνολογίες, Αθλητισμός, Αγγλικά, Μουσική, Χορός, Εικαστικά, Θεατρική Αγωγή) αναφέρεται στις Φ.20/482/95210/Γ1/9-9-03 (ΦΕΚ 1325/16-9-2003) και Φ.50/76/121153/Γ1/13-11-02 (ΦΕΚ 1471/2002) Υπουργικές Αποφάσεις.

Οι εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων του Πρωινού Προγράμματος συνεργάζονται στενά με τους εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων του Ολοήμερου Προγράμματος, ανταλλάσσουν απόψεις, κάνουν διορθωτικές παρεμβάσεις, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο και εφαρμόζουν όλες τις σύγχρονες μεθόδους διδασκαλίας (σχέδια μαθήματος, διαθεματικότητα, ομαδοσυνεργατική, κλπ).

Οι εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων του Ολοήμερου Προγράμματος:

- προσφέρουν τις υπηρεσίες τους καθ' όλη τη διάρκεια του ωραρίου τους για την καλή λειτουργία του σχολείου.
- συμμετέχουν στις κοινές συσκέψεις και συνεδριάσεις του Συλλόγου Διδασκόντων για θέματα που αφορούν στη λειτουργία του Ολοήμερου Προγράμματος.

9. Προγραμματισμός-Απολογισμός Δραστηριοτήτων

α. Οι δάσκαλοι του Ολοήμερου προγραμματίζουν την ύλη που θα διδάξουν και καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να διασφαλιστεί τόσο ο κοινωνικός όσο και παιδαγωγικός ρόλος του Ολοήμερου Σχολείου. Για το λόγο αυτό συνεργάζονται στενά με το Σχολικό Σύμβουλο, τον οποίο καλούν κάθε φορά που κρίνουν αναγκαίο. Οι Σχολικοί Σύμβουλοι οφείλουν να επισκέπτονται τακτικά τα Ολοήμερα σχολεία της περιοχής ευθύνης τους, να καθοδηγούν τους εκπαιδευτικούς και να συζητούν τα ιδιαίτερα προβλήματα που αυτοί συναντούν, παρέχοντας τις απαραίτητες οδηγίες και υποδείξεις για την άριστη λειτουργία του Ολοήμερου.

β. Όλοι οι εκπαιδευτικοί που εργάζονται σε Ολοήμερα Τμήματα συντάσσουν προγραμματισμό δραστηριοτήτων στην αρχή κάθε σχολικού έτους. Στο τέλος κάθε διδακτικού έτους συνεδριάζει ο Σύλλογος Διδασκόντων κάθε σχολικής μονάδας με θέμα: «Απολογισμός διδακτικού έτους». Κατά τη συνεδρίαση, οι δάσκαλοι κάθε τάξης ή τμήματος, καθώς και οι εκπαιδευτικοί του Ολοήμερου Προγράμματος καταθέτουν το δικό τους απολογισμό, όπου αναφέρουν μεταξύ άλλων και θέματα σχετικά με τη λειτουργία του Τμήματός τους, προβλήματα που συνάντησαν, λύσεις που έδωσαν, προγράμματα που εφάρμοσαν, προτάσεις για τη βελτίωση της ποιότητας εκπαίδευσης και ό, τι άλλο κρίνουν αναγκαίο. Με βάση τους απολογισμούς όλων των εκπαιδευτικών συντάσσεται ο συνολικός απολογισμός της σχολικής μονάδας και υποβάλλεται από το Διευθυντή της στο Σχολικό Σύμβουλο, ο οποίος τον λαμβάνει υπόψη κατά τη σύνταξη της τελικής έκθεσης-απολογισμού του (Φ. 353.1./324/105657/Δ1/8-10-02, ΦΕΚ 1340 τ. Β, ΥΑ). Οι Σχολικοί Σύμβουλοι στην τελική έκθεση απολογισμού αναφέρουν συγκεκριμένα προβλήματα και δυσλειτουργίες των Ολοήμερων Σχολείων που διαπίστωσαν κατά την πραγματοποίηση των επιτόπιων επισκέψεων στη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και καταθέτουν τις προτάσεις τους για την επίλυσή τους και γενικότερα για τη βελτίωση του θεσμού.

γ. Οι Δάσκαλοι και οι Εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων του Ολοήμερου τηρούν portfolio μαθητή, όπου καταγράφονται οι δραστηριότητες και οι επιδόσεις όλων των μαθητών, προς ενημέρωση των γονέων, των δασκάλων και των Σχολικών Συμβούλων.

10. Σίτιση

Στο Ολοήμερο Δημοτικό Σχολείο προβλέπεται χρόνος για το γεύμα των μαθητών, το οποίο ετοιμάζουν οι γονείς από το σπίτι. Ο Υποδιευθυντής – Υπεύθυνος του Ολοήμερου ή ο Υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος, στον οποίο προσμετρώνται οι ώρες σίτισης, έχει την ευθύνη της οργάνωσης του γεύματος των μαθητών. Στα συστεγαζόμενα σχολεία οι ώρες σίτισης προσμετρώνται μόνο στον ένα Υποδιευθυντή-υπεύθυνο Ολοήμερου, όπως αναφέρεται στην παρ. 5.

Ο Υποδιευθυντής – Υπεύθυνος του Ολοήμερου ή ο Υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος αξιοποιώντας τις καθημερινές εμπειρίες και τα διαφορετικά βιώματα των μαθητών, τους παροτρύνει να συμμετέχουν ενεργά στον προγραμματισμό και την οργάνωση της διαδικασίας του γεύματος (προετοιμασία, ζέσταμα φαγητών, καθαριότητες, κλπ). Ο ίδιος συνεργάζεται με τους μαθητές καθ' όλη τη διάρκεια του γεύματος, ώστε να εξασφαλιστεί η ομαλή διεξαγωγή του. Ο Υπεύθυνος του Ολοήμερου δεν πρέπει να ξεχνά πως η ώρα του γεύματος έχει και παιδαγωγική αξία, διευρύνοντας το πεδίο εμπειριών και γνώσεων των παιδιών και δίνοντάς τους την ευκαιρία να κατακτήσουν δεξιότητες, να αναπτύξουν την αυτονομία τους, να επικοινωνήσουν και παράλληλα να αποκτήσουν σωστές διατροφικές συνήθειες και να κατακτήσουν αντίστοιχους τρόπους συμπεριφοράς κατά την ώρα του γεύματος. Ο Υποδιευθυντής – Υπεύθυνος του Ολοήμερου ή ο Υπεύθυνος του Ολοήμερου Προγράμματος φροντίζει ώστε η αίθουσα που πραγματοποιείται το γεύμα να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για αυτό το σκοπό, ή μεριμνά να παραδίδεται καθαρή μετά το γεύμα, αν πρόκειται να χρησιμοποιηθεί ως αίθουσα διδασκαλίας.

11. Περιπτώσεις αδυναμίας στελέχωσης των τμημάτων από εκπαιδευτικούς ειδικοτήτων.

Στις περιπτώσεις έλλειψης εκπαιδευτικού συγκεκριμένης ειδικότητας γίνεται αντικατάσταση του Διδακτικού Αντικείμενου της ειδικότητας αυτής με άλλο, για το οποίο υπάρχει διαθέσιμος αριθμός εκπαιδευτικών.

Στις περιπτώσεις έλλειψης εκπαιδευτικών Αγγλικής, οι ώρες προστίθενται στις ώρες του δασκάλου, για την προετοιμασία και την ενισχυτική διδασκαλία στη Γλώσσα και τα Μαθηματικά.

Στις περιπτώσεις έλλειψης εκπαιδευτικών πληροφορικής οι δύο (2) ώρες της Πληροφορικής διατίθενται για άλλο διδακτικό αντικείμενο επιλογής, ενώ στις περιπτώσεις που ούτε αυτό καταστεί δυνατό, οι 2 ώρες προστίθενται στις ώρες του δασκάλου.

Δ. Συνεργασία με τους γονείς

Με την έναρξη της σχολικής χρονιάς οι εκπαιδευτικοί του Ολοήμερου Προγράμματος καλούν τους γονείς των μαθητών που θα παρακολουθήσουν τα Ολοήμερα Τμήματα και τους ενημερώνουν για τον κοινωνικό και παιδαγωγικό ρόλο του Ολοήμερου Σχολείου, καθώς και για το πρόγραμμα που θα ακολουθήσουν.

Οι εκπαιδευτικοί του Ολοήμερου Προγράμματος οφείλουν επίσης να ενημερώνουν τους γονείς των μαθητών για την πρόδοό τους. Για το λόγο αυτό από την αρχή λειτουργίας του Ολοήμερου Προγράμματος ορίζουν συγκεκριμένη μέρα και ώρα συνάντησης και συνεργασίας με τους γονείς.

Οι ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί ειδικοτήτων οφείλουν επίσης να ορίζουν ημέρες και ώρες συνάντησης με τους γονείς.

Ε. Οργάνωση του Ολοήμερου Σχολείου

Για τον καλύτερο προγραμματισμό και την οργάνωση του Ολοήμερου Σχολείου επισημαίνουμε επιπλέον τα παρακάτω σημεία:

1. Πριν το χωρισμό των τάξεων και την ανάθεση του διδακτικού έργου στους δασκάλους, λαμβάνονται υπόψη οι πραγματικές ανάγκες του Ολοήμερου, ώστε να ορισθούν όσοι θα διδάσκουν αποκλειστικά στο Ολοήμερο και όσοι θα συμπληρώνουν σε αυτό μέρος του υποχρεωτικού τους ωραρίου. Βασικός άξονας για τον υπολογισμό αυτό είναι η αναλογία στα τμήματα του Ολοήμερου Προγράμματος των 50 μαθητών ανά δάσκαλο.

2. Το Ολοήμερο λειτουργεί με κανονικό ωράριο και πρόγραμμα, με το δάσκαλο του τμήματος, από την επόμενη ημέρα του Αγιασμού και ενημερώνονται οι γονείς και οι μαθητές για τον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του, καθώς και για τη λειτουργία της Προαιρετικής Ζώνης στα 6/θέσια και άνω Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία.

3. Η αποχώρηση των μαθητών που παρακολουθούν το Ολοήμερο Πρόγραμμα γίνεται στις 16:00 (για τα 1/θέσια, 2/θέσια, 3/θέσια, 4/θέσια και 5/θέσια Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία) ή στις 16:15 (για τα 6/θέσια και άνω Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία). Δε θα γίνονται αποδεκτά αιτήματα για πρόωρη αποχώρηση μαθητών, αφού κάτι τέτοιο καταργεί το Ολοήμερο Πρόγραμμα, του οποίου η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική μέχρι τη λήξη του. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζονται τα παιδαγωγικά αποτελέσματα του Ολοήμερου Σχολείου.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις (προβλήματα υγείας, σοβαρά κοινωνικά ζητήματα, κλπ) οι Προϊστάμενοι Γραφείων Π.Ε. μπορούν να εισηγηθούν στους Διευθυντές Π.Ε. την πρόωρη αποχώρηση μαθητών. Η εισήγησή τους θα πρέπει να συνοδεύεται από επαρκώς αιτιολογημένη πρόταση για την πρόωρη αποχώρηση (π.χ. από τα απαραίτητα δικαιολογητικά/πιστοποιητικά που θα έχουν προσκομισθεί από κρατικό νοσοκομείο αν πρόκειται για θέματα υγείας) Στην εισήγηση θα πρέπει να αναφέρονται οι ημέρες ή/και οι ώρες αποχώρησης του μαθητή από το Ολοήμερο Πρόγραμμα. Την τελική έγκριση για την πρόωρη αποχώρηση μαθητή από το Ολοήμερο Πρόγραμμα δίνει ο Διευθυντής Π.Ε. την οποία κοινοποιεί στο αρμόδιο Γραφείο Π.Ε. και στις αναφερόμενες σχολικές μονάδες. Σε κάθε περίπτωση άδειες για πρόωρη αποχώρηση θα δίνονται με φειδώ και μόνο σε ειδικές περιπτώσεις ώστε να μην αλλοιωθεί ο χαρακτήρας και ο ρόλος του Ολοήμερου Σχολείου.

4. Η προαιρετικότητα ισχύει μόνο για την παρακολούθηση της Προαιρετικής Ζώνης 16.15' - 17.00' στα 6/θέσια και άνω Ολοήμερα Δημοτικά Σχολεία και της Πρωινής Ζώνης.

5. Οι Διευθυντές των σχολείων, οι Υποδιευθυντές – Υπεύθυνοι των Ολοήμερων ή οι Υπεύθυνοι του Ολοήμερου Προγράμματος παρακολουθούν και ελέγχουν συστηματικά την ορθή εφαρμογή του Ολοήμερου προγράμματος. Επίσης είναι υπεύθυνοι για την παρακολούθηση της φοίτησης των μαθητών στο Ολοήμερο Πρόγραμμα.

6. Στην περίπτωση συνεχούς απουσίας μαθητή ενός Ολοήμερου Τμήματος ο Διευθυντής του σχολείου σε συνεργασία με τον Υποδιευθυντή – Υπεύθυνο του Ολοήμερου ή τον Υπεύθυνο του Ολοήμερου Προγράμματος ενημερώνει εκ νέου τους γονείς για την υποχρεωτικότητα φοίτησης στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Εάν και μετά αυτή την ενημέρωση συνεχίζονται οι απουσίες του μαθητή, ενημερώνει εγγράφως τους γονείς του μαθητή και τους ζητά τη συμπλήρωση σχετικής Υπεύθυνης Δήλωσης για μη συμμετοχή στο Ολοήμερο Πρόγραμμα. Μετά από αυτή τη διαδικασία ο Διευθυντής του σχολείου μπορεί να διαγράψει το μαθητή και να ενημερώσει το Διευθυντή Εκπαίδευσης ή τον Προϊστάμενο Γραφείου.

7. Τα Ολοήμερα Τμήματα δε λειτουργούν μόνο τις ημέρες που έχουν ορισθεί ως επίσημες σχολικές αργίες, σύμφωνα με το άρθρο 4, του Π.Δ 201/98 (ΦΕΚ 161, τ. Α'). Όλες τις υπόλοιπες ημέρες λειτουργούν κανονικά.

Παρακαλούνται όλα τα στελέχη εκπαίδευσης να φροντίζουν για την πιστή εφαρμογή των προαναφερομένων.

Όλοι οι εκπαιδευτικοί να λάβουν ενυπόγραφα γνώση του περιεχομένου της εγκυκλίου.

Εσωτ. Διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Υφυπουργού
3. Γραφείο κ. Γενικής Γραμματέως
4. Γραφείο κ. Ειδικού Γραμματέα,
Ενιαίου Διοικητικού Τομέα Π.Ε. και Δ.Ε.
5. Γενικό Διευθυντή Διοίκησης Προσωπικού
Πρωτ/θμιας και Δευτ/θμιας Εκπ/σης
6. Διεύθυνση Προσωπικού Π.Ε.
7. Διεύθυνση Ξένων και Μειονοτικών Σχολείων
8. Διεύθυνση ΠΟΔΕ
9. Διεύθυνση Ειδικής Αγωγής
10. Διεύθυνση Φυσικής Αγωγής
11. Διεύθυνση Ιδιωτικής Εκπαίδευσης
12. Παιδαγωγικό Ινστιτούτο (Τμ. Α/θμιας Εκπ/σης)
13. Διεύθυνση Συμβουλευτικού Επαγγελματικού
Προσανατολισμού και Εκπ/κών Δραστηριοτήτων
14. Διεύθυνση Σπουδών Δ.Ε.
15. Διεύθυνση Σπουδών Π.Ε.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΚΟΠΤΣΗΣ